

(NEODVISNI) AGREGATOR NA SLOVENSKIH TRGIH ELEKTRIČNE ENERGIJE – AKTUALNI VIDIKI

VPLIV NA DOBAVITELJE IN PREDLOG REŠITVE

Javno posvetovanje Agencije za energijo

SVDEE

Ljubljana

Delavnica, 19. oktober 2020

NAMEN POSVETOVANJA IN POMANJKLJIVOSTI TRENUTNEGA STANJA

- EU zakonodaja zahteva implementacijo modela neodvisnega agregatorja:
 - omogočanje delovanja agregatorja in sodelovanja vseh odjemalcev brez soglasja dobavitelja
 - preprečevanje diskriminatornih tehničnih in upravnih zahtev, postopkov ali pristojbin za odjemalce s strani dobavitelja zato, ker odjemalec sodeluje v agregiranju
- V Sloveniji to področje trenutno še ni neurejeno → s strani MzI, AgEn se v sklopu implementacije CEP že dogajajo aktivnosti in presoje možnih modelov
- Urejenost področja mora rešiti sledeča trenutno odprta vprašanja, ki vplivajo na dobavitelje:
 - Prenos energije
 - Plačilo energije
 - Pravilno pripisovanje odstopanj
 - Pravilnost obračuna vseh relevantnih postavk

PREDLOGI REŠITVE POSVETOVALNEGA DOKUMENTA

- Modeli kot predlagani v posvetovalnem dokumentu:

MODEL	VPLIV NA DOBAVITELJE	SPREJEMLJIVOST
<i>Obstoječi model</i>	Odprta vprašanja plačila energije, prenos energije, odstopan	NI SPREJEMLJIVO
<i>Model brez posegov</i>	Kot obstoječ model (številna odprta vprašanja)	NI SPREJEMLJIVO
<i>Korekcijski model</i>	Nepravilnost obračuna in/ali vrednotenje energije	NI SPREJEMLJIVO
<i>Kompenzacijski model</i>	Neizvedljivost določanja ustrezne regulirane cene	NI SPREJEMLJIVO
<i>Split supply model</i>	Več dobaviteljev za enega odjemalca	NE RAZREŠENO

- Čeprav imajo določeni modeli nekatere prednosti, nobeden izmed njih ne reši vsa trenutno odprta vprašanja in ne zagotovi finančno nevtralnega vpliva za dobavitelje
- Predlog novega modela, ki združuje prednosti različnih modelov in jih dopolni z rešitvijo vseh odprtih vprašanj

PREDLOG REŠITVE: MODEL CENTRALNE ENTITETE

- **Vzpostavi se vloga CENTRALNE ENTITETE**, ki zagotovi nadgradnjo merilnih podatkov in ustrezno alokacijo (glede na aktivacije) agregatorju in dobavitelju ter **tako zagotovi pravilnost in pravičnost obračuna tako energije kot vseh relevantnih postavk**
- Model CENTRALNE ENTITETE tako izpolnjuje ključni pogoj za uspešno implementacijo neodvisnega agregatorja – **zagotavljanje finančne nevtralnosti za dobavitelje**
- Glede na trenutne vloge in odgovornosti na trgu električne energije je **BORZEN najbolj primeren za prevzem vloge CENTRALNE ENTITETE**

MODEL CENTRALNE ENTITETE SE LAHKO IMPLEMENTIRA KOT:

• IMPLEMENTACIJSKI MODEL 1

- Implementacija preko nadgradnje obračunskih podatkov → prenos energije preko Centralne Entitete
- **Dobavitelj dobi energijo plačano, kot napovedano in dobavljeno v odsotnosti aktivacije → finančno nevtralni vpliv**
 - Ker ni vsa dobavljena energija tudi porabljena, mora dobavitelj ločeno zaračunati energijo in omrežnino/trošarino/prispevke
 - *ALTERNATIVA:*
 - *dobavitelj izvede obračun, kot da se aktivacija ni zgodila (ne prilagodi billing-a)*
 - *poračun razlike izvede Centralna Entiteta (zahteva spremembe omrežninskih in trošarinskih predpisov in zakonodaje)*

• IMPLEMENTACIJSKI MODEL 2

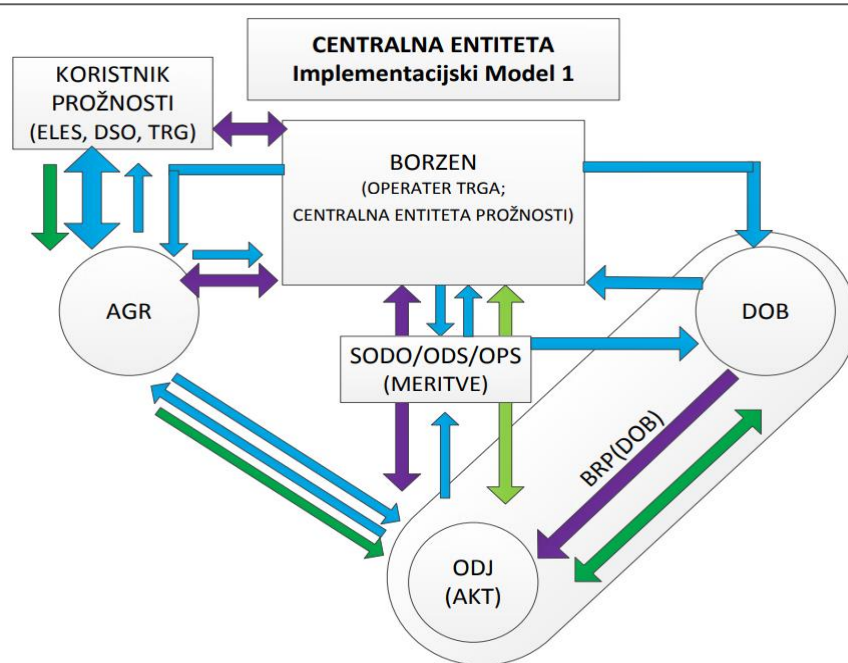
- Implementacija preko virtualnega merilnega mesta prožnosti (VMMP) → prenos energije preko odprte pogodbe na VMMP
- Centralna Entiteta izvede alokacijo relevantnih podatkov in količin dobavitelju in agregatorju, in vsak izvede svoj obračun vseh relevantnih postavk preko svoje odprte pogodbe
- **Dobavitelj dobi energijo plačano, kot napovedano in dobavljeno v odsotnosti aktivacije → finančno nevtralni vpliv**
 - Ker ni vsa dobavljena energija tudi porabljena, mora dobavitelj ločeno zaračunati energijo in omrežnino/trošarino/prispevke

IMPLEMENTACIJSKI MODEL 1 – NADGRADNJA OBRAČUNSKIH PODATKOV; PRENOS PREKO CE

OPOMBA: Prikazan primer je *znižan* odjem zaradi aktivacije. Pri primeru *povečanega* odjema (npr. za 1 MW) se v primeru, da DOB zaračuna vse ne-energetske postavke, pojavi **vprašanje zaračunavanja npr. omrežnine in trošarine** (ker je DOB trošarinski zavezanec) **tudi za energijo, katero sam ni dobavil** (saj je dodatni 1 MW, katerega odjemalec porabi, le-ta pridobil od AGR)!

PROCES	IMPLEMENTACIJSKI MODEL 1	
SENDER	STEP	RECEIVER
1 BRP(DOB)	Odda OBRATOVALNO NAPOVED za 10 MW	BORZEN
2 ELES/DSO/TRG	Povpraševanje po prožnosti 1 MW	BRP(AGR)
3 BRP(AGR)	Podaja ponudbo za prožnost 1 MW (po tržni ceni prožnosti PFLEXM)	ELES/DSO/TRG
4 BRP(AGR)	Aktivira prožnost za 1 MW (po pogodbeni ceni prožnosti PFLEXP)	ODJ(AKT)
5 ODJ(AKT)	Izvede prožnost za 1 MW (CE prevzame v imenu ODJ(AKT))	BORZEN
6 BRP(AGR)	Izmeri aktivacijo in posreduje podatke	ELES/DSO/TRG; BORZEN
7 BRP(DOB)	Dobavi 10 MW; zaradi aktivacije 1MW ODJ(AKT) porabi le 9 MW	ODJ(AKT)
8 ELES/DSO/TRG	Izvede ZAPRTO POGODBO za 1MW z BRP(AGR)	BORZEN
9 BRP(AGR)	Izvede ZAPRTO POGODBO za 1MW z ELES/DSO/TRG in z BORZEN	BORZEN
10 BORZEN	Izvede ZAPRTO POGODBO za 1 MW z BRP(AGR) v imenu ODJ(AKT)	BRP(AGR)
11 ODJ(AKT)	MERITEV se shrani v SODO/ODS/OPS podatkovni bazi	SODO/ODS/OPS
12 SODO/ODS/OPS	Posreduje MERITVE za dopolnitev s podatki o AKTIVACIJAH	BORZEN
13 BORZEN	Dopolni MERITVE glede na podatke o AKTIVACIJAH; pošlje dopolnjene PODATKE (v tem primeru: 9 MW odjema in porabe, 1 MW 'prenosa')	SODO/ODS/OPS
14 SODO/ODS/OPS	Pošlje dopolnjene PODATKE (v tem primeru: 9 MW odjema in porabe, 1 MW 'prenosa')	BRP(DOB); BORZEN
15 BORZEN	Izvede BILANČNI OBRAČUN	BRP(DOB); BRP(AGR)
16 ELES/DSO/TRG	Plača 1 MW (po tržni ceni prožnosti PFLEXM)	BRP(AGR)
17 BRP(AGR)	Plača 1 MW (po pogodbeni ceni prožnosti PFLEXP)	ODJ(AKT)
18 BRP(DOB)	Zaračuna 9 MW po OP (pogodbena cena PDOB) + omrežnina, +dajatve, +DDV in + 1 MW (pogodbena cena PDOB) brez omrežnine, dajatve, +DDV AU 10 MW po OP (pogodbena cena PDOB) + omrežnina, +dajatve, +DDV --> v tem primeru se izvede tudi korak 20	ODJ(AKT)
19 ODJ(AKT)	Plača 9 MW po OP (pogodbena cena PDOB) + omrežnina in dajatve in + 1 MW (pogodbena cena PDOB) brez omrežnine in dajatve AU 10 MW po OP (pogodbena cena PDOB) + omrežnina, +dajatve, +DDV --> v tem primeru se izvede tudi korak 20	BRP(DOB)
20 BORZEN	Izvede poračun z ODJ(AKT) v primeru, da BRP(DOB) zaračuna 10 MW po OP (pogodbena cena PDOB) + omrežnina in dajatve (kot da se aktivacija ne bi zgodila) --> BORZEN zagotovi pravilnost obračuna postavk na ravni ODJ(AKT)	ODJ(AKT)

ODSTOPANJA AGREGATORJA (CENTRALNA ENTITETA - IMPLEMENTACIJSKI MODEL 1)				
RELACIJA	KORISTNIK PROŽNOSTI (NPR. ELES)-AGR	AGR-ODJ	AGR-DOB	DOB-ODJ
TIP POGODBE	ZP	ZP (via CE)	N/A	OP
ODSTOPANJA	AGREGATOR ODSTOPA, ČE ENERGIJO, KI JO PRENESE ELESU (ZP), NI ENAKA KOT ENERGIJA, KI JO PREJME V SVOJO BS (PREKO BORZENA V IMENU ODJEMALCA). Lahko sicer tudi obratno, npr. AGR pošlje ZP za celo aktivacijo na BORZEN, ELES pa ZP le za del aktivacije, ki je priznan (razlika so odstopanja)			

**CENTRALNA ENTITETA
Implementacijski Model 2**

KORISTNIK PROŽNOSTI (ELES, DSO, TRG)

BORZEN (OPERATER TRGA; CENTRALNA ENTITETA PROŽNOSTI)

AGR

DOB

SODO/ODS/OPS (MERITVE)

MM_{ODJ(AKT)}

ODJ(AKT)

VMM(AGR)

VMM(DOB)

BRP(AGR)

BRP(DOB)

ENERGETSKA ZBORNICA SLOVENIJE

PRIMERNOST REŠITVE

- V vseh alternativna implementacije Modela Centralne Entitete je v določeni meri potrebno prilagoditi obračunski sistem
- Ključno: to bi bilo potrebno tudi pri implementaciji vseh modelov predlagane s strani Agencije, pri čemer ti modeli:
 - niso finančno nevtralni za dobavitelje
 - ne zagotovijo pravilnost in pravičnost obračuna
 - so težko praktično izvedljivi
- Ne glede na izbrano alternativo implementacije je finančni vpliv Modela Centralne Entitete na dobavitelja nevtralen
- Predlog je skladen s stališčem Sekcije (točka 4., Zapisnik 14. seje Zbora članov Sekcije za vprašanja dobaviteljev električne energije, 11.06.2020), sočasno pa ustrezno rešuje vsa trenutno odprta vprašanja